

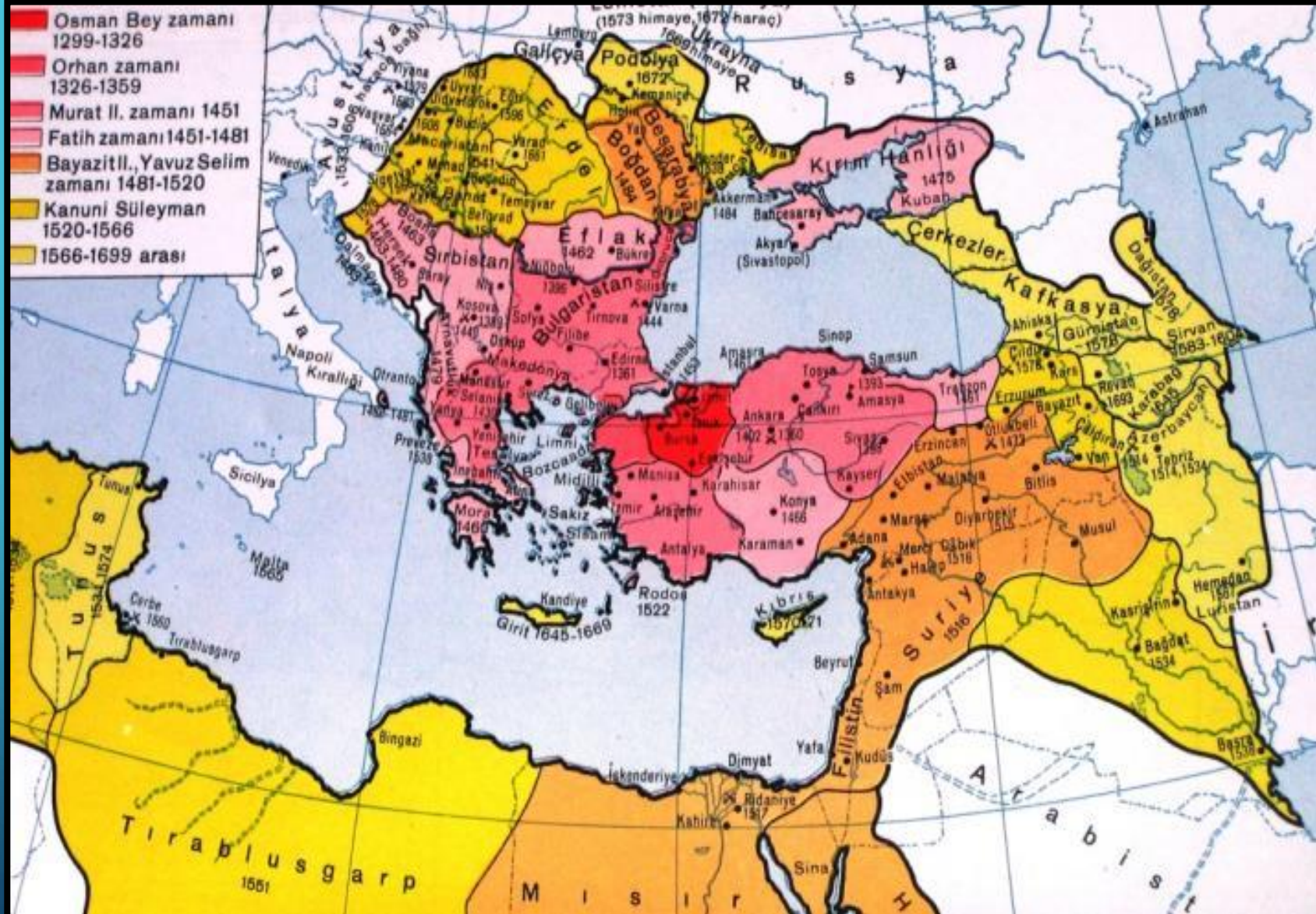

OSMANLI TARİHİ II
WEEK 1: DURAKLAMA DÖNEMİNDE
OSMANLI DEVLETİ'NDE YAŞANAN
SİYASAL - SOSYAL GELİŞMELER

PROF. DR. YILDIZ DEVECİ BOZKUŞ

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

Harita- 1: Duraklama Döneminde Osmanlı Devletinin Sınırları (Unat (1989), s. 32)

DURAKLAMA DÖNEMİNİN TEMEL İÇ NEDENLERİ

- Merkezi yönetimdeki sorunlar
- Ordu yapısındaki sorunlar
- Tımar / Kapıkulu sistemlerinde bozulma
- Ekonomik sorunlar
- Eğitimle ilgili sorunlar
- Sosyal ve Siyasi sorunlar

DURAKLAMANIN ORTAYA ÇIKMASINDAKİ TEMEL DIŐ NEDENLER

- İmparatorluğun doğal sınırlara ulařmıő olması
- Batı dűnyasındaki deđiőim ve dűnűőűmler
  - Feodalitenin gűcűnű kaybetmesi.
  - Gűcűlű merkezi krallıkların kurulması.
- Cođrafi alanda yapılan keőifler
- Rűnesans hareketleri
- Reformlarla birlikte dűőűnce, bilim ve teknolojik alanlardaki geliőmeler.

XVII. YÜZYILDA MEYDANA GELEN İSYANLAR

- Yeniçeri isyanları
- Sipahi isyanları
- Celali isyanları
- Eyalet isyanları

XVII. YÜZYILDA MEYDANA GELEN TEMEL SİYASİ GELİŞMELER

- Osmanlı - İran İlişkileri (Safeviler)
- Osmanlı - Lehistan İlişkileri
- Osmanlı - Venedik İlişkileri
- Osmanlı - Rusya İlişkileri
- Osmanlı - Avusturya İlişkileri

XVII. YÜZYILDA MEYDANA GELEN TEMEL SİYASİ GELİŞMELER

- II. VİYANA KUŞATMASI (1683)
- KUTSAL İTTİFAK İLE SAVAŞLAR
- KARLOFÇA ANTLAŞMASI (1699)
- İSTANBUL ANTLAŞMASI (1700)

DURAKLAMA DÖNEMİNDE YAPILAN ISLAHATLAR

- Duraklama dönemiyle birlikte bazı alanlarda bozulmalar da yaşanmaya başlanmıştır.
- Bu nedenle bu bozulmaların önüne geçebilmek için bazı ıslahatlar yapılmıştır.
- Bu ıslahatlar ileride gerçekleştirilecek olan modernleşme hareketinin de temelini oluşturmaktadır.

DURAKLAMA, ISLAHATLAR VE GENEL DURUM

- Bu dönemde Avrupa'dan geri kalındığı henüz kabul edilmemiştir.
- Sorunların temeline gidilmemektedir.
- İslahatlar genel olarak çok yüzeysel olup kurumsal bir kimliğe dönüşmemiştir.
- Bu nedenle de başarıya ulaşılamamaktadır.
- İslahatlar genel itibariyle askeri alanlar sınırlı kalmıştır.
- Vergilerin arttırılması karşısında halkta ciddi bir tepki meydana gelmiştir.
- İsyanların temelinde halkın bu tepkisinin önemli bir yeri vardır.
- İsyanların baskı yolu ile bastırılması yoluna gidilmiştir.

ISLAHATLARIN YAPILDIĐI DÖNEMLER

- II. (GENÇ) OSMAN DÖNEMİ
- IV. MURAD DÖNEMİ
- KÖPRÜLÜLER DÖNEMİ

XVII. YÜZYIL DURAKLAMA DEVRİ Mİ? YOKSA BUNALIM DEVRİ Mİ?

- Araştırmacılara göre 1579'den itibaren Sadrazam Sokullu Mehmet Paşa'nın vefatıyla bu dönem başlar.
- Bu nedenle duraklamanın temelleri aslında XVI. yüzyıla dayanır.
- Neredeyse bir asır süren bu dönem buhran ya da bunalım dönemi olarak da adlandırılır.

KAYNAKÇA

Ali Fuat Örenç, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, İstanbul Üniversitesi, Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi notları.

Bernard Lewis, Modern Türkiye'nin Doğuşu, Türk Tarih Kurumu Yay., 2007, pp.21-39.

Yüksel Çelik, Süleyman Kızıltoprak, Muharrem Varol, Davut Hut, Osmanlı Tarihi (1789-1876), Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir, 2013, pp.3-19.

M. Derviş Kılınçkaya (Ed.), Atatürk ve Türkiye Cumhuriyeti Tarihi, Siyasal Kitabevi, Ankara, 2005, pp.30-39.

Oral Sander, Siyasi Tarih: İlkçağlardan Günümüze, İmge Yay., 2005, 13. Baskı, pp.126-139.

Robert Mantran, Osmanlı İmparatorluğu, Çev: Server Tanilli, Cey Yayınevi, 1995, pp.277-321.

Stanford J. Shaw, Osmanlı İmparatorluğu ve Modern Türkiye, Cilt I, Çev: Mehmet Harmancı, İstanbul, 2008, E Yayınları, pp.249-220.

Metin Kunt, "Siyasal Tarih", Türkiye Tarihi, Osmanlı Devleti 1600-1908, Yay. Yön: Sina Akşin, Cem Tarih Yay., 2009, pp.23-24.

Metin Kunt, "Siyasal Tarih", Türkiye Tarihi, Osmanlı Devleti 1600-1908, Yay. Yön: Sina Akşin, Cem Tarih Yay., 2009, pp.59-61.